

Kontaktperson, telefon, e-post

Nicklas Samils 070-3071071
nicklas.samils@sasf.se

Miljödepartementet

Diarienummer: M2020/01926

Remissvar: Skogsutredningens betänkande SOU 2020:73 Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och naturvård i skogen

Sveriges Allmänningsskogars Förbund (förbundet) företräder 21 besparings- och allmänningsskogar i Dalarna och Norrbotten, vilka tillsammans äger mer än 670 000 ha skog. En av många funktioner förbundet fyller är att besvara remisser ur ett perspektiv som redogör för våra medlemmars förutsättningar och behov.

I allmänhet har Skogsutredningen kommit fram till flera slutsatser som förbundet ställer sig positivt till, men ett fundamentalt bakslag i utredningen är slutsatsen att staten fortsatt skall bilda formella skydd av enorma arealer skog i nordvästra Sverige, samt att den fjällnära skogen inte skall omfattas av frivillig basis vid bildande av formella skydd. Att på detta vis särskilja på produktiv skogsmarks geografiska belägenhet leder till en närmast diskriminerande särbehandling av skogsägare i Sveriges norra inland. Dessutom har man tyvärr inte fokuserat på att använda exempelvis naturvårdsavtalsliknande kompromisser för att möta äganderätt, produktion och naturvård på ett tillfredsställande sätt.

Vi ser därför en stor risk att utredningens slutsatser leder till att förbundets medlemmar kan tvingas sälja eller byta in stora delar av sina innehav på grund av deras geografiska belägenhet och därigenom tvingas genomgå en process som resten av rikets skogsägare i stället undgår.

Bildande av stora arealer formella skydd

Förbundet är härigenom allmänt kritiskt till att så stora arealer föreslås bli föremål för formellt skydd medelst skattemedel (samt en reducering av statliga Sveaskogs brukningsbara arealer, vilket i sin tur leder till en sämre statskassa). Avsaknad av fundamentala konsekvensanalyser gör att utredningen missar målet i att relatera till nationalekonomiska konsekvenser såsom hur många sjuksköterskor, lärare, vårdhemsplatser, o.s.v. som denna fördelning av ekonomiska medel medför. Såväl regional- som nationalekonomi kommer påverkas ifall dessa arealer statlig skog används som inbytesmark eller rent ombildas direkt till formellt skyddad mark, i stället för att brukas under olika former och intensitet.

Hur skall staten hantera skötseln av dessa enorma föreslagna arealer och tillkommande utgiftsposter för "all framtid"? Skogsstyrelsen lät nyligen meddela att omkring 60 % av den skyddade arealen som ligger under deras förvaltning är i behov av skötselåtgärder och 55 % av denna areal har akuta skötselbehov (behöver utföras inom 1–5 år!). De beräknar även att inom 10 år kommer hela 85 % arealen vara i behov av skötselåtgärder. Denna fingervisning pekar på stor resursbrist hos svenska myndigheter att bedriva sina åtaganden och denna resursbrist lär knappast mildras av >fördubbling

Kontaktperson, telefon, e-post

Nicklas Samils 070-3071071
nicklas.samils@sasf.se

av åtagandena. Det är lätt att föreställa sig att bildande av formella skydd "räddar" naturvärden, men många naturvärden (och sociala värden) kräver återkommande skötsel.

Vad blir resultatet om man exempelvis plötsligt fördubblar arealen skyddad skog som återkommande har skötselbehov och sedan adderar ytterligare 2 miljoner(!) hektar som skall restaureras till högre naturvärden? Att bilda formella skydd är inte en engångskostnad, utan ett tungt ansvar för rikets finanser för all framtid. Därför är det bättre att nuvarande markägare förblir - om denne så önskar och i stället via naturvårdsavtal kan utföra de skötselåtgärder som påkallas. Detta är inte bara en mer sund ekonomisk strategi för Sverige, utan även frivillighet – på riktig.

Regeringen har gett Naturvårdsverket i uppgift att se över den snedvridna internationella rapporteringen om skyddad natur och Sverige bör därför avvakta med kostsamma massanskaffanden av formella skydd. Vilken metod som är mest korrekt att mäta skyddad areal på kan man tvista om, men att idag fatta stora beslut om vad som skall skyddas imorgon utan att ha definierat hur vi i Sverige skyddar vår natur och hur mycket vi egentligen skyddar är att famla i mörker och det kan få stora konsekvenser för vårt framtida samhälle som måste luta sig åt ett samhälle med basen i en cirkulär bioekonomi. Enligt ett nyligen publicerat examensarbete från SLU 2021 kan Sverige i internationella sammanhang rapportera 26 – 57 % skyddade arealer och detta överstiger vida såväl nationella som internationella mål. Även studier från andra källor som ex. LRF pekar på nivåer av skyddad skog som vida överstiger Sveriges åtaganden.

En ytterligare synpunkt kring förslagen om att skydda dessa enorma arealer skog är det faktum att skyddet koncentreras till nordvästra Sverige. Detta är inte bara olyckligt för dess skogsbrukande invånare, utan även ett feltänk gällande såväl biologisk mångfald som s.k. kolsänkor. Vill man gynna flest antal arter som inte har gynnsam status så bör man inte fokusera på den geografi som ger lägst marginalnytta, då en stor andel skyddsvärd skog i nordvästra Sverige redan är formellt eller frivilligt skyddad. Dessutom är kolupptaget relativt lågt i nordvästra Sverige, med kort växtsäsong och lågt kolinnehåll i marken. En sund strategi bör i stället rikta ett större fokus på södra Sveriges jordbruksmarker och skogar (med eller utan ädellöv).

Besparings- och allmänningsskogarnas roll i utredningens slutsatser

De besparings- och allmänningsskogar som ingår i förbundet har relativt hög andel äldre skogar inom sina innehav och många har även större innehav av fjällnära skogar på grund av geografisk belägenhet i glesbygden. Anledningen till denna stora areal äldre skog är att konceptet med att bedriva denna typ av skogsbruk kräver en långsiktig planering och ett ansvarstagande för varje generation som skall ta del av dessa skogar. Det är alltså besparings- och allmänningsskogarnas förvaltning som lett fram till denna åldersklassfördelning, vilken ofta är ovanlig hos andra typer av större skogsägare. Med andra ord så kommer denna typ av förvaltning tveklöst leda till att en viss andel av innehavet alltid består av äldre skog, varav en viss del avsätts som frivilliga avsättningar och andra delar ämnas brukas, för att sedan låta andra delar nå en äldre ålder. En klok och långsiktig förvaltning skapar skogar i olika åldersklasser (med tillhörande naturvärden) och detta är något som förbundets medlemmar har varit duktiga på i generationer. Vi är gärna behjälpliga med att sprida vår kunskap till lagstiftare och beslutsfattare så de får erfara hur våra medlemmar har skapat ett skogsägende med diversifierade åldersklasser och naturvärden i stället för innehav med låga naturvärden och en hög andel relativt ung skog.

Kontaktperson, telefon, e-post

Nicklas Samils 070-3071071
nicklas.samils@sasf.se

Utveckling av naturvårdsavtal: En större möjlighet för alla inblandade parter

Förslagsvis borde utredningen ha givit tyngdpunkt åt modeller för naturvårdsavtal. I stället för tvångsinlösen, kan man exempelvis premiera kontinuitetsskogsbruk i fjällnära skog, vilket skulle låta markägaren behålla sin egendom och även öppna för möjligheten att bedriva ett visst bruk där den virkesmängd markägaren avstår ersätts ekonomiskt med statliga medel. En sådan modell skulle leda till lägre kostnader för staten och skattebetalarna än, om man som nu föreslås, bildar formellt skydd av hela arealen. Dessutom skulle en sådan strategi inte minst skapa hållbara incitament för skogsägare att frivilligt testa andra skogsbruksmodeller än trakthyggesbruk. Genom mer variationsrika naturvårdsavtal som kompromiss, bibehåller markägaren sitt ägande och en viss sysselsättning i form av skogsbruk vilket kan bedrivas av entreprenörer i glesbygden. Allt detta medan naturvärden, konnektivitet och bibehållna sociala värden möjliggör en hög biologisk mångfald och bibehållen naturturism. Förbundet vill även understryka att morgondagens behov av skogens produkter inte är mer känt än ett förväntat större behov i volym. Om man exempelvis i framtiden öppnar för möjligheter att överhålla eller sätta av sin skog till förmån för handel med utsläppsrättigheter så tas denna möjlighet ifrån de fjällnära skogsägare som tvingas avstå sitt ägande på grund av förhastade beslut.

Medlemmarna i Sveriges Allmänningsskogars Förbund står för ett hållbart och ansvarsfullt förvaltande av sina markinnehav. Precis såsom dessa marker har tagits över efter tidigare generationers förvaltning, skall även kommande generationer kunna ta över efter vår generations förvaltning. I dagsläget sker dock ständigt snabba kursändringar inom skogspolitiken och det är till syvende och sist våra medlemmars hemman som kan komma att tas i anspråk. I dessa hemman finns för oss och många andra markägare oskattbara värden, vilka ej likt de ekonomiska dito, går att översätta till kronor och ören.

Det är våra medlemmars och dess delägares hem som adresseras i utredningen.

Förslag

- 1) Alla formella skydd skall ovillkorligen och jämlikt bildas på frivillig basis utan diskriminering av skogsägares förutsättningar. Besparings- och allmänningsskogar samt deras delägare skall ej kunna tvingas till markbyten/markförsäljning då detta skapar problem, exempelvis ifall jordtal påverkas och icke mantalssatt mark överförs till delägarfastigheter eller besparings- eller allmänningsskogar.**
- 2) Naturvårdsavtal måste utvecklas vidare, dels för att skogsägare skall ha större incitament att mer varierande välja att bruka sin mark, överhålla träd eller avstå större uttag. Detta leder till ett mer diversifierat skogsbruk, skyddar naturvärden och sparar stora utgifter i statskassan, dels direkt genom färre formella skydd, dels genom mindre utgifter vid påkallad skötsel.**
- 3) Låt utredningen om Sveriges skyddade skogsareal ha sin gång innan stora beslut riskerar orsaka stora konsekvenser för ett framtida cirkulärt bioekonomiskt samhälle.**
- 4) Skogsägare bör ha ökad möjlighet att överhålla träd inom sina ägor för att kunna leverera ett mer diversifierat sortiment med kvalitetsvirke. Om Sverige satsar på att skydda allt större andelar gammalt och senvuxet för att i stället maximera produktionstakten i övriga**

Kontaktperson, telefon, e-post

Nicklas Samils 070-3071071
nicklas.samils@sasf.se

skogar via 88-punktsprogrammet, så riskerar stora delar av kvalitetsvirkesproduktionen minimeras.

- 5) **För att stimulera produktionshöjande åtgärder på bred skala i hela landet föreslår förbundet att man ser över möjligheten att införa riktade ekonomiska stöd till skogsägare som vill öka sin produktion. Detta bör ses som en sund investering för framtida råvarubehov.**

Synpunkter på utredningens helhet i kronologisk ordning

Förslag för stärkt äganderätt

Formellt skydd av skog bör i huvudsak ske frivilligt

- Detta är ett steg i rätt riktning och ligger väldigt nära hur flera besparings- och allmänningsskogar redan idag arbetar. För att detta dock skall bli lyckat förutsätter Sveriges Allmänningsskogars Förbund att skälig ersättning erhålls vid ombildande till formella skydd eller vid andra former av inskränkningar i ägande- och brukanderätten. Samhället i stort måste även acceptera att stora satsningar på bildande av formella skydd kommer bli ekonomiskt väldigt kostsamma att genomföra.
- Om myndigheterna inte har någon skyldighet att acceptera förslag om frivilligt formellt skydd finns en viss risk att berörda skogsägare hamnar i en situation som påminner dagens situationer om nyckelbiotoper upptäcks i anslutning till avverkningsanmälan och avverkning beviljas trots höga naturvärden utan att marken erbjuds lösas in. Då får markägaren varken ersättning eller kan sälja virket på marknaden. Resultatet blir därmed att skogen står kvar som "ofrivilligt avsatt" och blir i slutänden kanske en kostnadspost för markägaren på grund av amorteringar på banklån eller krav om naturvårdande skötsel.

Skogsstyrelsen bör upphöra med nyckelbiotopsinventering

- Förbundet välkomnar ett stopp på nyckelbiotopsinventeringar till förmån för bättre lämpade naturmiljöbeskrivningar. Detta ligger sannolikt mer i linje med det "frivilliga formella skyddet" och kan medverka till att minska polariseringen i den svenska skogsdebatten. Dock önskar förbundet att Skogsstyrelsen är den myndighet som ansvarar för och utför denna form av naturmiljöbeskrivningar så att 1) arbetet inte sprids ut över flera myndigheter och därmed riskerar att medföra långa handläggningstider, eller 2) blir föremål för illa kalibrerat och osynkroniserat arbete mellan myndigheter 3) eller föremål för felbedömda konsekvenser på grund av bristande kunskaper i moderna skogsbruksmetoder.
- Förslaget om gallring av nyckelbiotopsregistret är välkommet. Nuvarande publika databas med mängder av felaktigt dragna kartfigurer föreställande nyckelbiotoper har gång på gång visat sig ställa till med stora missförstånd och underblåst motsättningar i skogsdebatten.

Ersättning bör utgå för all fjällskog med höga naturvärden

- Det är positivt att man särskilt nämner allmännings- och besparingsskogars möjlighet att fortsätta bedriva skogsbruk. Samtidigt anser förbundet att ersättning till all fjällskog med höga naturvärden skall

Kontaktperson, telefon, e-post

Nicklas Samils 070-3071071
nicklas.samils@sasf.se

ingå under begreppet ”frivilligt formellt skydd” och därigenom infria själva ordets betydelse om ”frivillighet”. Myndigheter skall alltså inte ensidigt kunna peka ut dessa områden utan markägarens goda minne. En annan viktig aspekt för besparings- och allmänningsskogarna deltagande i så stora inbytesprogram är konsekvenserna av vad som sker med mantal/jordatal vid eventuella byten mot statligt ägd skogsmark. Det är även ett faktum att våra medlemmars skogar har ägts och förvaltats i omkring 150 år och aktuella naturvärden har såväl bestått som uppkommit genom medlemmarnas förvaltning.

- Gällande de ekonomiska effekterna ser förbundet en risk vid bred ekonomisk compensation som ersättning för besparings- och allmänningsskogars markinnehav, då dessa medel i förlängningen kan riskeras förflyttas mot nationell nivå i stället för att i stor utsträckning komma sin berörda landsbygd mer direkt till nytta. Detta gäller i synnerhet om man undervärderat själva markvärdet genom att jämföra med statligt markinnehav värderat medelst schabloner. Därför skall kvaliteten på skogen som används som statlig inbytesmark vid markbyte vara av en kvalitet som kan godtas av mottagarparten. Detta bör hanteras genom tydliga direktiv till den statliga markdonatorn och en transparent process som tar hänsyn till bytesmarkerna och deras egenskaper.
- I skogsutredningen, precis som i flera andra forum nämns naturturismens ekonomiska betydelse och i synnerhet inom fjällområdena. Därför måste även de ca. 7000 skogsägare som berörs av fjällnära skog ges sin givna plats i diskussionen. Ergo, naturturismens värde bör för rättvisans skull jämföras med dessa skogsägars intentioner och förutsättningar som faktiska markägare på ett objektivt och rättvist sätt. Därigenom måste man ta hänsyn till värdet av skogsbruket och dess koppling till glesbygdens utveckling. Det är nämligen ingen självklarhet att markägaren får ta del av de inkomster som den faktiska naturturismen inbringar.

Ersättning för skydd av skog bör vara skattefri

- Förbundet ser positivt på detta förslag. Dock bör det kompletteras med en förläggning av undantag till förvärvstillstånd, alternativt att regelverket för besparings- och allmänningsskogar att förvärva mark av privata markägare ändras. Själva markvärdet måste inkluderas i sådana ersättningsbedömningar då det totala värdet är större än stående virkesförråd – inte minst om besparings- och allmänningsskogarna skall bestå och verka för sin landsbygd i generationer framgent.

Förslag för en växande cirkulär bioekonomi

Mål för ökad hållbar tillväxt och en bioekonomisk strategi för skogen

- Förbundet ser positivt på ett mer genomtänkt fokus på Sveriges skogsproduktion. Detta är ett oundvikligt behov om vi skall möta framtidens behov av såväl skogsråvaruproduktion som naturvård.

En nationell samordnare för skogsprogrammet

- Förbundet anser att det krävs en nationell samordnare för att avpolitisera arbetet med skogsprogrammet, men vem eller vilka skall utses och i sammanhanget anses vara mest opartisk och trovärdig? Det är dessutom lika viktig att ställa sig frågan vilket departement samordnaren skall rapportera till och förbundet anser det vara en självklarhet att samordnaren rapporterar till Näringsdepartementet.

Kontaktperson, telefon, e-post

Nicklas Samils 070-3071071
nicklas.samils@sasf.se

Fokus på att genomföra tillväxthöjande åtgärder i skogen, att bekämpa skogsskador och få tillstånd naturvårdande skötsel

- Förbundet ser detta som mycket positivt då det ger den tyngd åt produktionsfrågor som dessa förtjänar. Nationella produktionsfrågor har tidigare till stor del undvikits trots strävan mot en cirkulär bioekonomi där samhällets ökande behov av skogsråvaror utgör en viktig komponent. För att initiera detta kan dock ekonomiskt stöd till vissa skogsbrukare behövas, då variationen dem emellan gällande förutsättningar varierar kraftigt i landet.

Regelöversyn och regelförenklingar för skogsbruket

- Förbundet välkomnar en regelöversyn. Resultatet av en regelöversyn ligger dock i framtiden och därför kan vi ej uttala oss om dess effekter. Förslaget om att sänka kravet lägsta slutavverkningsålder är positivt då olika skogsägares förutsättningar varierar kraftigt. Skog planterad på åkermark borde för övrigt ha ännu mer långtgående kravsänkningar.

Ta till vara möjligheten till naturturism i skyddad natur

- Givetvis är det en god ambition att ha turister och andra besökare i Sveriges skyddade natur, men förbundet tror att detta ger en begränsad nytta i landet som helhet och förväntningarna på en explosion av naturturism bör ses som en grov överskattning. Däremot varierar popularitetspotentialen mellan olika skyddade områden (ex. stadsnära skog och populära nationalparker). Om sådana satsningar genomförs är det av stor vikt att lokalbefolkningen i den glesbygd som påverkas får möjlighet till sysselsättning inom de nya satsningarna. Rent generellt skall man ej heller från statligt håll underskatta markägarens möjlighet att behålla sin mark och sköta denna enligt de skötselbehov som föreskrivs – och då givetvis mot fullständig ekonomisk kompensation.

Dessutom vill förbundet förtydliga bilden av begreppen som används. I vår mening är det av största vikt att ”turism” och ”friluftsliv” inte enbart definieras som en karikatyr av långväga turister som vandrar och åker längdskidor. Glöm inte bort lokalbefolkningens nyttjande av skogen året om och deras behov ex. av snöskotrar och jakt. I många områden är det just lokalbefolkningen som spenderar flest timmar i de skyddade områdena (samt även spenderar pengar på utrustning, med mera) även om de inte alltid inkluderas i beräkningarna.

Förslag för en tydligare skogsvårdslagstiftning, en mer ändamålsenlig inventering av skog och halverad handläggningstid för avverkningsanmälan

Kunskapskrav i skogsvårdslagen och krav om särskild anmälan om miljöbalkssamråd

- Förbundet anser att kunskapskrav är bra men dessa skall skötas av näringen utan att behöva uppgå i lagar eller förordningar. Resultatet av ett sådant krav riskerar slå väldigt ojämnt då det förmodligen inte är att betrakta som ett problem i praktiken för större markägare, men kan bli orimligt för mindre markägare att leva upp till för högt ställda krav.

Dessutom måste man ta i beaktan att ett införande av kunskapskrav måste följas upp av myndigheter, vilket medför en kostnad för samhället då detta leder till större belastningar på berörda myndigheter.

Handläggningstiden för avverkningsanmälningar förkortas till tre veckor

- Förbundet anser att det är ett bra och korrekt sätt att möta en eventuell satsning på kunskapskrav med en lättnad i tidsaspekten vid en avverkningsanmälan.

Kontaktperson, telefon, e-post

Nicklas Samils 070-3071071
nicklas.samils@sasf.se

En mer ändamålsenlig inventering genom naturmiljöbeskrivningar

- Bra att detta införs i stället för tidigare kontroversiella nyckelbiotopsinventeringar. Dessa naturmiljöbeskrivningar bör sedan utgöra fundament för att kvalitetssäkra markägares önskemål om att bilda frivilligt formellt skyddade områden.
Dessa naturmiljöbeskrivningar bör utföras av Skogsstyrelsen, som är den myndighet vilken har kompetens att både naturvärdesbedöma samt bedöma följder av aktuella skogsbruksåtgärder.
- Att utföra naturmiljöbeskrivningarna inom områden där man redan förväntar sig höga naturvärden är förvisso kostnadseffektivt, men det finns istället en stor risk i att man ”slänger pengarna i sjön” då metodiken används på skogsområden som aldrig kommer bli avverkade på grund av sina höga naturvärden.

Förslag för en tydligare politik för bevarande av biologisk mångfald

Ett tydligt politiskt ställningstagande om vad Sverige behöver göra för att uppnå sina internationella åtaganden om biologisk mångfald i skogen

- Denna fråga är och har länge varit den mest centrala i vår debatt kring skogen. Därför krävs att Sveriges politiker och lagstiftare en gång för alla bestämmer sig för vilken strategi vi som nation skall ha, hur vägen dit skall stakas ut och hur Sveriges bioekonomi därmed skall utformas.

Ett nationellt handlingsprogram för biologisk mångfald i skogen

- Förbundet anser att det är bra att man nationellt sätter upp mål för vad som behöver bevaras för att klara den biologiska mångfalden. Dock kräver sådana mål att mätningen sker på ett ändamålsenligt sätt och att produktiv mark som inte har ett skydd, samt impediment, i detta sammanhang inte längre betraktas som naturvärdesmässigt värdelösa.
- Att ha ambitionen om en fördubbling av dagens naturvårdsavsättningar är ambitiöst och mycket kostsamt. Att ta produktionsskog med tämligen triviala naturvärden och omvandla till reservat med ambitionen att utveckla naturvärden på sikt är inte en rationell väg att ta. Då är det mer sansat att den nationella biologiska mångfalden stärks via fler betande djur och bevarande av öppna landskap, samt att lägga mer fokus på det aktiva skogsbrukets utveckling av naturvärden under en rotationsperiod via lämnad hänsyn och andra naturvårdsåtgärder.

En statlig investering i Sveriges unika fjällnatureskogar

De stora sammanhängande natureskogarna i fjällen är ett statligt ansvar

- Förbundets uppfattning är att om denna enorma satsning på formellt skydd skall genomföras så är det önskvärt att koncentrera skyddet till statligt ägd mark. Eventuella övriga behov av skydd kan hanteras via inbyten av statlig mark samt under strategin om ”frivilligt formellt skydd”. Privatägd mark skall inte tvångsinlösas. Skogsutredningen behandlar ju det ”frivilliga formella skyddet” som en väg att gå – och frivillighet bör därför gälla hela vägen. Dessutom bör man ställa sig frågan om den bästa naturvårdsnyttan för den biologiska mångfalden i ett nationellt perspektiv är att skapa en orörd zon omkring fjällen från Dalarna till Treriksröset. Längs denna sträcka finns redan en mycket stor mängd reservat och nationalparker och de redan orörda områdena löper liten risk att utsättas för slutavverkningar enligt trakthyggesmodell. Planerna på grön infrastruktur och konnektivitet kan härigenom till stor del klaras med hjälp av den vardagshänsyn som skogsbrukare åläggs ta redan idag.
- Utredningens beräkningar av värdet på den fjällnära skogen bör också ses över då man baserat värdet på Sveaskogs och Fastighetsverkets kostnadsberäkningar av att avstå dessa områden. Detta förefaller anmärkningsvärt om Fastighetsverket har uppskattat värdet på sin fjällnära skog till noll (0) kr. Ergo, det kommer bli en mycket dyrare verklighet om man skall lösa in dessa landmassor med hjälp av statliga medel. Utredningen tycks inte heller i tillräcklig grad ha bekräftat den lokala och regionala

Kontaktperson, telefon, e-post

Nicklas Samils 070-3071071
nicklas.samils@sasf.se

betydelsen av virkesfångst i norra Sverige, då man har baserat sina beräkningar på undervärderade och degenererade skogar i statlig ägo.

Bevarade naturskogar kan bidra till landsbygdsutveckling samt stärka renskötselns och det rörliga friluftslivet intressen

- Förbundet upplever att man överskattar de möjligheter som vildmarksturism kan ge. Det är givetvis ett bra komplement i glesbygden, men totalt sett borde det lokalt sett ge fler arbetstillfällen genom lokal förvaltning av dessa enorma arealer som är föreslagna. Just denna fråga förstärker bara tidigare påpekat behov av ett korrekt underlag på en ekonomisk konsekvensanalys av omställning från skogsbruk till andra näringar i en större skala (dessutom måste man i en sådan konsekvensanalys beakta den *kostnad* som förvaltning av skyddade områden medför).
- En ytterligare synpunkt är att denna strategi även förstärker bilden av att nationen Sverige med sin långa landmassa i nord-sydlig sträckning skall koncentrera lejonparten av sin naturvård till de relativt artfattiga nordvästra delarna av landet. Är det verkligen en hållbar strategi?
- Angående renskötsel så vill förbundet även inflika att tidigare dimensionshuggningar har varit en förutsättning för stora mängder marklavar. Om formellt skyddade områden bildas i stor skala och dessa skogar sluter sig med tiden på grund av utebliven skogsskötsel, så kommer marklavstäckets därmed minska.

Enviken, 2021-04-28

Nicklas Samils, Sveriges Allmänningsskogars Förbund